

Brüssel, 3. oktoober 2016
(OR. en)

12726/16

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2016/0132 (COD)
2016/0131 (COD)

ASILE 40
EURODAC 10
ENFOPOL 312
CODEC 1351

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	8765/1/16 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630
Teema:	– Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem [määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest)] tõhusaks kohaldamiseks ja ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tuvastamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europolit taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil (uuesti sõnastatud) – Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 439/2010 = Poliitiline mõttevahetus

EURODACi MÄÄRUS

1. Komisjon esitas 4. mail 2016 Eurodaci määruse uuesti sõnastamise ettepaneku¹. Ettepanekus on esitatud vajalikud muudatused, et kohandada ja tugevdada Eurodac-süsteemi kooskõlas uute Dublini eeskirjadega ning laiendada selle eesmärki aidata võidelda ebaseadusliku rände vastu ja hõlbustada tagasisaatmist.

¹ Dok 8765/1/16 REV 1.

2. Varjupaiga töörühm vaatas 26. mail, 14. juunil ja 14. juulil toimunud koosolekutel üksikasjalikult läbi ettepaneku ning tehtud märkusi kajastavad eesistujariigi kompromissettepanekud. Ehkki mitu delegatsiooni on säilitanud veel analüüsi reservatsioonid, avaldasid nad laialdast toetust ettepaneku eesmärkidele laiendada määruse kohaldamisala, lisades liikmesriikidele võimaluse säilitada ja otsida andmeid, mis puudutavad isikuid, kes ei ole rahvusvahelise kaitse taotlejad, nii et neid saaks tuvastada tagasisaatmise ja tagasivõtmise eesmärkidel.
3. Üks täiendavat analüüsimist ja juhiseid vajav küsimus on see, millistel tingimustel antakse õiguskaitseasutustele juurdepääs Eurodacile.

2013. aasta Eurodaci määrusega nähti õiguskaitseasutustele ette juurdepääs andmebaasile terrorikuritegude või muude raskete kuritegude ennetamise, avastamise ja uurimise eesmärgil. Eurodac-süsteemi andmed on määruuses sätestatud tingimuste kohaselt kättesaadavad, et liikmesriikide määratud asutustel ja Europolil oleks võimalik neid võrrelda nende käsutuses olevate andmetega.

Ettepanekus ei ole muudetud õiguskaitseasutuste juurdepääsu käsitlevaid sätteid, ent põhjenduses 14 osutatakse tööle, mida teeb komisjoni teatise „Piirivalve ja julgeoleku tugevamad ja arukamad infosüsteemid“² alusel moodustatud kõrgetasemeline infosüsteemide ja koostalitlusvõime eksperdirühm, kes peaks teiste hulgas analüüsima, kas õigusraamistikku, mis käsitleb õiguskaitseasutuste juurdepääsu Eurodacile, on vaja muuta. Tähelepanu on juhitud ka tegevuskavale,³ mis sisaldab meetmeid teabehalduse ja teabevahetuse edendamiseks justiits- ja siseküsimuste valdkonnas.

Siiani, sealhulgas 13. septembril SCIFA koosolekul toimunud läbivaatamise põhjal on selge,⁴ et paljud liikmesriigid pooldavad seda, et õiguskaitseasutustele antakse lihtsustatud ja laiem juurdepääs Eurodacile, nii et andmeid oleks võimalik kasutada terrorismi ja muude seotud julgeolekuohtude ennetamiseks kõige tõhusamal viisil. Praeguste eeskirjade kohast juurdepääsu peetakse keeruliseks ja nende asutuste loetelu, kellele on antud juurdepääsuluba, peetakse liiga piiravaks.

² Dok 7644/16.

³ Tegevuskava teabevahetuse ja teabehalduse, sealhulgas koostalitlusvõime lahenduste edendamiseks justiits- ja siseküsimuste valdkonnas (dok 9368/1/16 REV 1).

⁴ Dok 11943/16.

4. Eesistujariik palub nõukogul kinnitada oma toetust sellele, et õiguskaitseasutustele antakse laiem ja lihtsustatud juurdepääs Eurodacile, ning palub nõukogu ettevalmistavatel organitel analüüsida viise, kuidas teha ettepanekusse asjakohased muudatused.

Võttes arvesse eelkõige seda, et selline laiendatud ja lihtsustatud juurdepääs õiguskaitse eesmärgil peab olema proportsionaalne ja vajalik, palutakse ministritel märkida nende muudatuste ulatus ja tingimused, mis nende arvates tuleks eespool nimetatud komisjoni ettepanekusse teha.

EUROOPA LIIDU VARJUPAIGAAMETIT KÄSITLEV MÄÄRUS

5. Komisjon võttis 4. mail 2016 samuti vastu määruse ettepaneku, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit⁵. Ettepaneku eesmärk on tugevdada Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) rolli ja muuta EASO ametiks, mis hõlbustab Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamist ja parandab selle toimimist. Amet on üks vahendeid, mida on võimalik kasutada selleks, et tõhusalt kõrvaldada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi struktuursed puudused, mida on veelgi süvendanud rändajate ja varjupaigataotlejate hiljutine massiline saabumine ELi.
6. Liikmesriigid alustasid ettepaneku üksikasjalikku läbivaatamist varjupaiga töörühma 15. juuni ning seejärel 6. ja 29. septembri koosolekutel, mille käigus liikmesriigid viisid lõpule kogu ettepaneku esimese läbivaatamise. Ehkki liikmesriikide suur enamus tervitas ettepaneku üldist eesmärki tugevdada EASO rolli, ilmnes aruteludest, et ettepaneku mitut aspekti on vaja veel täpsustada.

⁵ Dok 8742/16 + ADD 1.

7. Liikmesriigid tõstasid mitu mureküsimust, eelkõige liikmesriikide varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemide jälgimise ja hindamise mehhanismi kohta, mille amet peab looma (artiklid 13–15). Mitme liikmesriigi arvates on kavandatud ameti vastav ettepanekukohane roll liiga lai ja kattuks komisjoni volitustega. Lisaks leidis mitu liikmesriiki, et neil peaks olema jälgimistegevuses suurem roll. Seda küsimust arutati samuti SCIFA koosolekul 13. septembril. Nendest aruteludest ilmnes, et enamik delegatsioone võiks nõustuda sellega, et ametil on jälgimises piiratud roll, rõhutades samal ajal, et amet peaks säilitama oma esmase rolli pakkuda liikmesriikidele toetust.
8. Edasiste juhiste saamiseks selles küsimuses palub eesistujariik ministritel vastata järgmisele küsimusele.
- Kas nõustute, et tulevase ELi Varjupaigaameti jaoks ette nähtud jälgimise mehhanism võiks sarnaneda Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitlevas määruses sätestatud haavatavuse hindamise mehhanismiga, mis võimaldaks ELi Varjupaigaametil regulaarselt jälgida Euroopa ühise varjupaigasüsteemi praktilist kohaldamist ja liikmesriikide suutlikkust täita seonduvaid ülesandeid?
-